

Харківська обласна універсальна наукова бібліотека
РЦІ «Харківщина»

*Творчість
Лесі Українки
та її розуміння*

*(до 150-річчя з дня народження
Лесі Українки)*

Матеріали до Дня бібліографії

Підготувала І.М.Мавродієва

Харків 2021

25 лютого 2021 року – 150 років від дня народження Лесі Українки (Лариси Петрівни Косач-Квітки) – видатної української письменниці, поетеси, перекладачки, громадської діячки. З нагоди цієї вагомій дати, враховуючи винятковий внесок Лесі Українки у розвиток української культури, освітнє та суспільно-політичне життя України, Верховна Рада України ухвалила постанову № 5675-д «Про урочисте відзначення 25 лютого 2021 року 150-річчя із дня народження Лесі Українки». (*Відомості Верховної Ради (ВВР)*. – 2018. – № 11. – Ст. 64.)

Вперше ім'я Леся Українка з'явилося у 1884 р. у львівському журналі «Зоря», де були опубліковані вірші «Сафо» і «Конвалія».

Леся Українка писала у найрізноманітніших жанрах: поезії, ліриці, епосі, драмі, прозі, публіцистиці, фольклористиці.

Відомою Леся Українка стала завдяки збіркам віршів «На крилах пісень» (1893), «Думи і мрії» (1899), «Відгуки» (1902); поем «Стара казка» (1893), «Одне слово» (1903); драмам «Бояриня» (1913), «В катакомбах» (1905), «Кассандра» (1908), «Йоганна, жінка Хусова», «На полі крові», «Руфін і Прісцилла», «У пуці» (1909), «Лісова пісня» (1911).

Перший бібліографічний покажчик «Леся Українка» (укладач М.В. Булавицька) вийшов друком у 1956 р. До нього ввійшли книги, журнальні та газетні публікації, рецензії з 1936 р. до 1956 р.

Найповнішою вважається бібліографія «Леся Українка. Бібліографічний покажчик 1884–1970» (укладачі М.В. Булавицька та М.О. Мороз), яка була підготовлена до 100-річчя від дня народження письменниці.

До 130-річчя від дня народження Лесі Українки був опублікований бібліографічний покажчик праць викладачів Луцького педагогічного інституту (пізніше – Волинського держуніверситету), починаючи з 1957 р. до 2000 р.

«Леся Українка. Бібліографічний покажчик праць викладачів, працівників, аспірантів та студентів Волинського державного університету імені Лесі Українки (2000–2005 рр.)» (укладач Л. Златогорська) є

упорядкуванням повної бібліографії творчості Лесі Українки, присвяченої 135-річчю від дня народження письменниці.

З нагоди ювілею РЦі «Харківщина» підготував День бібліографії **«Творчість Лесі Українки та її розуміння»**, у рамках якого увазі користувачів запропоновано:

1. Книжкова виставка **«Леся Українка – у довідково-бібліографічних виданнях»**, де представлені бібліографічні матеріали з фонду бібліотеки, що вийшли як окремими виданнями, так і вміщені в книгах, у виданнях, що продовжуються.

2. Ретроперегляд книжкових видань **«Слово про Лесю»**, де висвітлено життєвий і творчий шлях славетної української письменниці, розглянуто її літературну спадщину. В перегляд увійшли видання 1956–1979 рр.

3. Бібліографічний список **«Літературні дослідження життя і творчості Лесі Українки»**. В першому розділі списку представлені книги та статті з періодичних видань, які виходили у 1995–2020 рр. Перелік книг поданий за абеткою, статей – в зворотно-хронологічному порядку. Окремий розділ присвячений перебуванню письменниці у Харкові.

4. Вебліографічні ресурси на дану тему з метою полегшення інформаційно-пошукової діяльності користувачів.

5. Афоризми Лесі Українки – найбільш відомі цитати та вислови.

День бібліографії розрахований на користувачів, що цікавляться життям і шанують творчість Лесі Українки.

1. Леся Українка - в бібліографічних виданнях

(Книжкова виставка)

- 91.9:83.3(4Укр)
У-45 Леся Українка і наш край : (персон. бібліогр. показч. літ.) / Житомир. обл. упр. культури; Житомир. держ. обл. наук. б-ка; уклад. В.Н.Козлова, Л.В.Малиновська. – Житомир, 1991. – 15 с.
- 016:8
У45 Українські письменники : біо-бібліографіч. словник / відповід. ред. П.К.Волинський. – Київ : Держ. вид-во худож. літ., 1963. – 807 с.
Т. 3. Леся Українка – Косач Лариса Петрівна. – С. 251-293.
- 91.9:83.3(4Укр)
У-45 Леся Українка в Одесі : [бібліографіч. показч.] / скл. Г.Д.Зленко, Є.Ф.Ткаченко. – Одеса : Одеська держ. наук. б-ка, 1981. – 84 с.
- 91.9:83.3(4Укр)
У45 Українські письменники : показч. бібліографіч. посіб. / авт.-складачі: Є.К.Бабич, І.О.Негейчук. – Київ : Нац. парламент. б-ка України, 1995. – 72 с.
Леся Українка: імен. показч., с. 56-57.
- 016:8
Н52 Неоціненні скарби : показч. прижит. вид. творів Лесі Українки в фондах ЦНБ / скл. Л.П.Калініна. – Харків : ЦНБ, 1971. – 10 с.
- 91.9:83(4Укр)
Д55 Добко Т.В. Вістник місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя 1933–1939 : сист. показч. змісту / Т.Добко, Б.Ясінський. – Київ-Вашингтон-Нью-Йорк : НБУВ, 2002. – 340 с.
Леся Українка: імен. показч., с. 303.
- 821.09(477)
Б59 Біда А.Г. Слобідська Україна й Харків у долях українських літераторів. Літературна скарбниця Харківщини : навч. посіб., путівник для учнів шк., студентів, усіх, кого цікавлять історія, культура рід. краю / А.Г.Біда. – Харків : «Друк. Мадрид», 2019. – 92 с.
Леся Українка (Л.П. Косач) (1871–1913).
- 91.9:83(4Укр)
А82 «Арка» 1947-1948: журнал літератури мистецтва і критики : бібліогр. показч. змісту / уклад. Н.В.Козакова за участю Н.В.Монахової та Д.В.Матіяш ; авт. вступ. ст. В.Є.Панченко ; НаУКМА. Наук. б-ка. – Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2003. – 52 с.
Леся Українка: імен. показч., с. 49.

- 91.9:83(4Укр)
Х98 Художня література. Критика. Літературознавство (2000) : рек. бібліогр. покажч. / авт.-уклад. С.М.Остапенко; відповід. ред. В.О.Кононенко. – Київ : Наук. парламент. б-ка України, 2001. – 88 с.
Леся Українка. – С. 63, 65.
- 91.9:83(4Укр)
Х98 Художня література. Критика. Літературознавство (2001) : рек. бібліогр. покажч. / авт.-уклад. С.М.Остапенко; відповід. ред. В.О.Кононенко. – Київ : Наук. парламент. б-ка України, 2002. – 92 с.
Леся Українка. – С. 72.
- 91.9:83(4Укр)
Х98 Художня література. Критика. Літературознавство (2002) : рек. бібліогр. покажч. / авт.-уклад. С.М.Остапенко; відповід. ред. В.О.Кононенко. – Київ : Наук. парламент. б-ка України, 2003. – 124 с.
Леся Українка. – С. 101.
- 83.3
У74 Усі українські поети / упоряд. Ю.І.Хізова, В.В.Щоголева. – Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2008. – 448 с.
Леся Українка (1871–1913). – С. 141-149.
- 91.9:83(4Укр)
С48 Слово і час : сист. покажч. змісту (1990–1999) / уклад.: Є.К.Бабич, Л.Ю.Коцерій, В.В.Патока ; ред. Р.В.Горобовець. – Київ : Стилос, 2002. – 288 с.
Українка Леся: імен. покажч., с. 279.
- 91
К53 Книжкові джерела української біографістики у фондах національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського : матеріали до бібліографії (2001-2003 рр.) / авт.-уклад.: Н.І.Мельник-Любовець, О.М.Яценко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського, Ін-т біогр. досліджень ; редкол.: О.С.Онищенко (голова) [та ін.] – Київ, 2006. – 204 с.
Українка Леся: імен. покажч., с.152.
- 91
Я47 Яценко О.М. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856–2013) / О.М.Яценко, Н.І.Любовець ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського ; редкол.: В.І.Попик (голова) [та ін.] – Київ, 2015. – 469 с. – (Сер. «Джерела укр. біографістики ; вип. 3).
Леся Українка: алфавіт. покажч. назв персон. бібліогр. посіб., с. 430.

2. Слово про Лесю

(Ретроперегляд літератури)

- 83.3(4УКР)5
А21 Аврахов Г.Г. Леся Українка. Семінарії / Г.Г.Аврахов. – Київ : Вища школа, 1971. – 303 с.
- 83.3(4УКР)5
А21 Аврахов Г.Г. Художня майстерність Лесі Українки – лірика / Г.Г.Аврахов. – Київ : Рад. школа, 1964. – 233 с.
- 83.3(4УКР)5
Б12 Бабишкін О.К. У мандрівку століть. Слово про Лесю Українку / О.К.Бабишкін. – Київ : Рад. письменник, 1971. – 272 с.
- 83.3(4УКР)5
Г98 Гуць М.В. Леся Українка / М.В.Гуць, Н.Л.Россошинська ; вступ. ст. О.Гончара. – Київ : Рад. школа, 1979. – 280 с. – Бібліогр. с. 276-278
- 83.3(4УКР)
Ж91 Журавська І.Ю. Леся Українка та зарубіжні літератури / І.Ю.Журавська. – Київ : Вид-во Акад. наук УРСР, 1963. – 231 с.
- 83.3(4УКР)
К28 Каспрук А.А. Леся Українка. Літературний портрет / А.А.Каспрук. - 2-е вид., доп. і випр. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1963. – 144 с.
- 83.3(4УКР)
К72 Костенко А.І. Співачка досвітніх огнів / А.І.Костенко. – Київ : Дитвидав УРСР, 1963. – 156 с.
- 83.3(4УКР)
К90 Кулінська Л.П. Поетика Лесі Українки / Л.П.Кулінська. – Київ : КГУ, 1967. – 253 с.
- 83.3(4УКР)
К90 Кулінська Л.П. Проза Лесі Українки / Л.П.Кулінська. – Київ : Вища школа, Вид-во при Київ. ун-ті, 1976. – 167 с.
- 83.3(4УКР)
К90 Кулінська Л.П. У світі ідей та образів : (Особливості поетики драми Лесі Українки) / Л.П.Кулінська. – Київ : Дніпро, 1971. – 223 с.
- 83.3(4УКР)
К95 Кухалашвілі К.П. Леся Українка – публіцист / К.П.Кухалашвілі. – Київ : Дніпро, 1965. – 248 с.
- 83.3(4УКР)
Н60 Ні, Я жива! Я буду вічно жити! : фотонарис. – Київ : Мистецтво, 1973. – 80 с.

- 83.3(4УКР)
О-75 Осляк І.Ф. З вогнем Прометея. Про творчість Л.Українки / І.Ф.Осляк. – Київ : Рад. школа, 1969. – 184 с.
- 83.3(4УКР)
П53 Полушкіна Л.С. Невмируща драма : [«Кам'яний господар» Лесі Українки] / Л.С.Полушкіна. – Київ : Мистецтво, 1972. – 118 с.
- 83.3(4УКР)
П54 Полянська Є.С. Драматургія Лесі Українки і відбиття її в літературній критиці : лекція для студентів-заочників / Є.С.Полянська. – Харків : ХДІК, 1970. – 32 с.
- 83.3(4УКР)
С73 Спогади про Лесю Українку / упоряд., вступ. ст. та комент. А.І.Костенка. – Вид. 2-е, доп. – Київ : Дніпро, 1971. – 483 с.
- 83.3(4УКР)
С73 Ставицький О.Ф. Леся Українка : етапи творчого шляху / О.Ф.Ставицький. – Київ : Дніпро, 1970. – 223 с.
- 83.3(4УКР)
У45 Леся Українка : публікації, статті, дослідження / ред. О.К.Бабишкін. – Київ : Вид-во Акад. наук УРСР, 1956. – 500 с.
- 83.3(4УКР)
У45 Леся Українка в воспоминаниях современников : пер. с укр. / сост., вступ. ст. и коммент. А.Дейча. – Москва : Худож. лит. - 1971. – 511 с.
- 83.3(4УКР)
Ш31 Шаловський С.М. Леся Українка : критико-біогр. нарис / С.М.Шаловський. – Київ : Дніпро, 1971. – 134 с.
- 83.3(4УКР)
Я76 Яросевич Л.В. Леся Українка і музика / Л.В.Яросевич. – Київ : Муз. Україна, 1978. – 124 с.

Якименко М. Село, де запалали «Досвітні вогні» : [як рідне серцю Л.Українки село Колодяжне Волин. обл. зберігає пам'ять про велику письменницю] / М.Якименко // Голос України. – 2020. – 17 груд. – С. 14.

Сірук В. Проза Лесі Українки : мистецькі контексти, інтерпретації / В.Сірук // Дивослово. – 2020. – № 10. – С. 52-59.

Бутенко Я. Сильні духом : що спільного між Лесею Українкою та Фрідою Кало / Я.Бутенко // День. – 2020. – 9-10 жовт. – С. 19.

Липчанский М. Счастье вопреки судьбе : тайны личной жизни Леси Украинки / М.Липчанский // АиФ в Украине. – 2020. – 4-10 марта. – С. 9.

Левчук Т. Утопія на магістралі естетичних шукань Лесі Українки / Т.Левчук // Дивослово. – 2020. – № 2. – С. 43-48.

Пилипенко Г.М. Закордонні мандрівки Лесі Українки / Г.М.Пилипенко // Слово просвіти. – 2019. – 13-19 черв. – С. 16.

Левченко Г. Леся Українка – *Enfant terrible* українського народництва / Г.Левченко // Дивослово. – 2019. – № 3. – С. 45-53.

Мафтин Н. Ідеал краси у творчості Лесі Українки / Н.Мафтин // Дивослово. – 2019. – № 2. – С. 39-45.

Солоненко М. Воїн – з пером у руках, лірик – з букетом конвалій / М.Солоненко // Голос України. – 2018. – 24 лют. – С. 10.

Скупейко Л. Тарас Шевченко у сприйнятті Лесі Українки : грані пізнання / Л.Скупейко // Дивослово. – 2018. – № 2. – С. 21-24.

Богдан С. «... Мені треба одягу, варту мого письменського стану» : одяг у контексті епістолярного автопортрета Лесі Українки / С.Богдан // Дивослово. – 2016. – № 10. – С. 35-44.

Вишневська М. Леся Українка: «Добре мені тут в санаторії на Новім світі...» / М.Вишневська // Слово просвіти. – 2016. – 28 лип.-13 серп. – С. 15.

Кононенко Є. Драма усвідомлення тіні у творчості Лесі Українки / Є.Кононенко // Дивослово. – 2016. – № 5. – С. 43-48.

Скорульська Р. Композитор Микола Лисенко в житті Лесі Українки / Р.Скорульська // Укр. мова й літ. в сучас. шк. – 2013. – № 9. – С. 58-61.

Чашук М. Леся Українка з сестрою Ольгою – просвітяни / М.Чашук // Слово просвіти. – 2013. – № 30. – С. 6.

Музика Л. Життєвий і творчий шлях Лесі Українки : роль родини, культурного оточення і самоосвіти у формуванні світобачення письменниці / Л.Музика // Дивослово. – 2012. – № 2. – С. 27-32.

Богдан С. Свято як елемент епістолярної поведінки Лесі Українки / С.Богдан // Дивослово. – 2012. – № 2. – С. 17-27.

Чопик Р. Леся пояснює Ліну : [про поезії Лесі Українки і Ліни Костенко] / Р.Чопик // Дивослово. – 2012. – № 2. – С. 37-39.

Реєнт О. Леся Українка: роздуми про творчість історика / О.Реєнт // Укр. мова й літ. в сучас. шк. – 2012. – № 2. – С. 27-28.

Гужва О.П. Леся Українка та духовні колізії доби Fin de siecle / О.П.Гужва // Гуманітар. часопис. – 2011. – № 2. – С. 104-109.

Богдан С. «Пиши мені, мамочко...» : стереотипи епістолярної поведінки Лесі Українки у спілкуванні з матір'ю / С.Богдан // Дивослово. – 2011. – № 5. – С. 35-41.

Шалагінов Б. Вище і далі... : мотив «exelsior» у ранній поетичній творчості Лесі Українки / Б.Шалагінов // Укр. мова й літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2011. – № 3. – С. 54-60.

Марко В. «Лісова пісня» : взаємодія цінностей / В.Марко // Дивослово. – 2011. – № 2. – С. 38-43.

Хоменко В. Квітка ломикамінь / В.Хоменко // Слово Просвіти. – 2011. – 24 лют.-2 берез. – С. 9.

Холодинська С.М. «Лісова пісня» Лесі Українки в контексті творчості поетеси (естетичний аспект) / С.М. Холодинська // Гуманітар. часопис. – 2010. – № 2. – С 102-110.

Камінчук О. Духовно-естетична концепція неоромантизму в поезії Лесі Українки / О.Камінчук // Укр. мова й літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 3. – С. 110-120.

Кочерга С. «Блакитна троянда» Лесі Українки : полікультурна семантика символу / С.Кочерга // Укр. мова й літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 11. – С. 122-127.

Павленко М. «Лісова пісня» Лесі Українки і «Маруся Чурай» Ліни Костенко як перегук епох та літературних поколінь : спроба порівняльного аналізу / М.Павленко // Укр. мова й літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 1. – С. 66-81.

Скупейко Л. Леся Українка й (акти) народництво / Л.Скупейко // Слово і час. – 2008. – № 12. – С. 48-55.

Мержвинський В. Поетика заголовків драматичних творів Лесі Українки / В.Мержвинський // Слово і час. – 2007. – № 2. – С. 32-40.

Ковалик М. Це болюче жіноче питання : модерна жінка в драматургії Лесі Українки та Володимира Винниченка / М.Ковалик // Укр. мова й літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 2. – С. 122-129.

Крушинський А. На засадах національної ідеї : просвітницька діяльність і педагогічні погляди (до 135-річчя від дня народження Лесі Українки) / А.Крушинський // Вісн. Кн. палати. – 2006. – № 2. – С. 46-49.

Сірук В. Наративна стратегія «малої» прози Лесі Українки / В.Сірук // Слово і час. – 2006. – № 2. – С. 8-14.

Мірошніченко П. Трагедизація міфа про зраду : («На полі крові» Лесі Українки) / П.Мірошніченко // Слово і час. – 2006. – № 2. – С. 3-8.

Турган О. Міфопоетична семантика зооморфних образів у художній системі Лесі Українки / О.Турган // Слово і час. – 2005. – № 8. – С. 9-15.

Ангелова А. Лідер і натовп : (соціальна міфологія у творчості Лесі Українки) / А.Ангелова // Людина і світ. – 2003. – № 1. – С. 43-47.

Гуцало С. Леся українка в «Країні пірамід» : давні й теперішні сліди укр. культури в Єгипті / С.Гуцало // Політика і час. – 2004. – № 10. – С. 55-60.

Камінчук А. Леся Українка тікає з Києва : есей / А.Камінчук // Київ. – 2004. – № 9. – С. 144-155.

Науменко Н. Вільний вірш у творчості Лесі Українки / Н.Науменко // Дивослово. – 2004. – № 4. – С. 6-8.

Гуменюк В. Леся Українка і театр / В.Гуменюк // Дивослово. – 2003. – № 2. – С. 14-17.

Стрижак А. Те, що не вмирає : сучасне бачення життя і творчості видат. письменниці / А.Стрижак // Україна молода. – 2003. – 2 серп. – С. 6.

Скупейко Л. Пролог як міфообраз світу АВ ORIGINE в «Лісовій пісні» Лесі Українки / Л.Скупейко // Слово і час. – 2003. – № 2. – С. 22-30.

Камінчук О. Художній світогляд та особливості поетики Лесі Українки / О.Камінчук // Дивослово. – 2003. – № 1. – С. 54-59.

Гуменюк В. Мельпомена її полонила : [Леся Українка і театр] / В.Гуменюк // Укр. театр. – 2002. – № 3. – С. 27-29.

Лопушанський Я. Німецькомовне відлуння творчості Лесі Українки / Я.Лопушанський // Слово і час. – 2002. – № 3. – С. 68-77.

Мацико Л. Мовотворчість Лесі Українки / Л.Мацико, О.Сидоренко // Дивослово. – 2002. – № 3. – С. 14-16.

Скупейко Л. Текст автора як екзистенціал страждання (драматична поема Лесі Українки «Одержима») / Л.Скупейко // Слово і час. – 2001. – № 11. – С. 74-83.

Поліщук Я. Страждання. Зрада. Смерть : (філософські аспекти драматичної поеми Лесі Українки «Одержима») / Я.Поліщук // Дивослово. – 2001. – № 11. – С. 2-6.

Маленька Т. Орієнтальна поезія Лесі Українки: від романтизму до модернізму / Т.Маленька // Слово і час. – 2001. – № 6. – С. 28-33.

Ненадкевич Є. Українська жінка / Є.Ненадкевич // Дивослово. – 2001. – № 2. – С. 52-56.

Лесик В. Філософсько-естетичний зміст драми Лесі Українки «Кассандра» / В.Лесик // Дивослово. – 2001. – № 2. – С. 7-9.

Рудницька Г. Аналіз поезії Лесі Українки «Contra spem spero» / Г.Рудницька // Дивослово. – 2000. – № 2. – С. 52.

Богород А. Фольклор у творчості й житті Лесі Українки / А.Богород // Дивослово. – 2000. – № 2. – С. 24.

Скупейко Л. Казка і міф у драмі Лесі Українки «Лісова пісня» / Л.Скупейко // Слово і час. – 2000. – № 8. – С. 55-65.

Скиба С. Національний образ світу і художні часово-просторові поезії Лесі Українки / С.Скиба // Визвол. шлях. – 2000. – № 8. – С. 48-51.

Астахов Г. Поезія «Досвітні огні»: правда реального тексту / Г.Астахов // Дивослово. – 2000. – № 11. – С. 49-52.

Супятицький М. Особливості трансформації загальнокультурної традиції в драматичних поемах Лесі Українки / М.Супятицький // Дивослово. – 2000. – № 11. – С. 4-6.

Поліщук Я. Відлуння античного міфу загибелі : [«Кассандра» Лесі Українки] / Я.Поліщук // Слово і час. – 1999. – № 8. – С. 18.

Гуменюк В. Становлення драматичного хисту Лесі Українки / В.Гуменюк // Слово і час. – 1999. – № 8. – С. 6.

Помпео Л. Експеримент і новаторство в сонеті Лесі Українки / Л.Помпео // Слово і час. – 1999. – № 8. – С. 37.

Скупейко Л. Леся Українка і фемінізм / Л.Скупейко // Слово і час. – 1999. – № 8. – С. 43.

Герасимчук Л. Штрихи до проблеми профетизму / Л.Герасимчук // Слово і час. – 1999. – № 7. – С. 45-47.

Бондаренко Л. Звягель – колыска поетичного генія Лесі Українки / Л.Бондаренко // Слово і час. – 1999. – № 2. – С. 75-77.

Дамська Л. Проблема внутрішньої свободи в драматургії Лесі Українки / Л.Дамська // Слово і час. – 1998. – № 9-10. – С. 54-57.

Степанишин Б. З мозаїки особистості Лесі Українки / Б.Степанишин // Дивослово. – 1997. – № 2. – С. 36.

Панченко В. «Я не буду загрожувати переходом в чужу літературу...» : загадка генези драматургії поеми Лесі Українки «Орґія» / В.Панченко // Літ. Україна. – 1996. – 22 серп. – С. 3.

Зорівчак Р. Концепція творчості Лесі Українки англomовними літературами / Р.Зорівчак // Просвіта. – 1996. – 20 лип. – С. 4.

Горбач А.-Г. Німецькі славісти відкривають творчість Лесі Українки / А.-Г.Горбач // Сучасність. – 1996. – № 3-4. – С. 161-162.

Жулинський М. «Як розбудити розум, що заснув?» : Леся Українка як уособлення національного обов'язку / М.Жулинський // Літ. Україна. – 1996. – 28 берез.

Крук О. Вплив Михайла Драгоманова на формування суспільно-політичних поглядів поетеси / О.Крук // Дивослово. – 1996. – № 2. – С. 3-8.

Сивокінь Г. Леся Українка, яку мало знаємо / Г.Сивокінь // Дивослово. – 1996. – № 2. – С. 8-10.

Логвиненко О. Через любов – у безсмертя / О.Логвиненко // Літ. Україна. – 1996. – 22 лют.

Мірошніченко Л. Його величність документ : [невідомі та маловідомі автографи Лесі Українки в біографічних джерелах] / Л.Мірошніченко // Літ. Україна. – 1996. – 22 лют.

Криловець А. «Сім струн я торкаю...» : із секретів поетичної творчості Лесі Українки / А.Криловець // Дивослово. – 1995. – № 7. – С. 12.

Мороз Л. Леся Українка і християнство / Л.Мороз // Дивослово. – 1995. – № 2. – С. 4.

Бабій Ф. Про назву твору «Лісова пісня» та імена її персонажів / Ф.Бабій // Дивослово. – 1995. – № 2. – С. 10.

Аркушин Г. Варіанти імені, жартівливі прізвиська, псевдоніми та криптоніми Лесі Українки / Г.Аркушин // Дивослово. – 1995. – № 2. – С. 15.

Леся Українка у Харкові

821.09(477) Біда А.Г. Слобідська Україна й Харків у долях українських літераторів: літературна скарбниця Харківщини : навч. посіб., Б59 путівник / А.Г.Біда. – Харків : «Друк. Мадрид», 2019. – Леся Українка (Л.П. Косач) (1871–1913). – С. 48-49.

Гудзь І. «Весняні співи» Лесі Українки на Харківщині / І.Гудзь // Слобід. край. – 2012. – 18 трав. – С. 14.

Чернова Н. Маленька жінка з душею Прометея : [Леся Українка і Харків] / Н.Чернова // Слобід. край. – 2006. – 20 квіт.

Столярова Г. Живі струни Лесі Українки та Гната Хоткевича / Г.Столярова // Слобід. край. – 2003. – 6 берез.

Северин В. Помнит Лесю Слобожанщина / В.Северин // Вечер. Харьков. – 2001. – 1 марта.

Чернова Н. Леся Українка – в Харькове / Н.Чернова // Слобода. – 1999. – 5 окт.

Столярова Г. «Я з великою втіхою згадую своє перебування в Харкові...» : [бесіда з дослідницею творчості Лесі Українки Г.Столяровою / записав Л.Логвиненко] // Слобід. край. – 1999. – 25 лют.

Родина Косачів у Харкові // Вечір. Харків. – 1971. – 2 берез.

4. Вебліографічні ресурси

Памятная доска Л.Українке, г. Харьков [Электронный ресурс] // Шукач. – Фото и текст. данные. – Режим доступа: <https://www.shukach.com/ru/node/43726>. – Заглавие с экрана. – Опубликовано 15.05.2015 г.

Перебування Лесі Українки у Харкові [Електронний ресурс] // Історія Харкова у пам'ятних дошках : фактограф. та бібліогр. відомості / ХДНБ ім. В.Г.Короленка. – Текст. і фотодані. – Режим доступу: http://mevorydoskikharkov.blogspot.com/2020/05/blog-post_12.html. – Назва з екрана.

Меморіальна дошка в пам'ять про Лесю Українку [Електронний ресурс] // Нові пам'ятники історії та культури Харківської області (1999–2001 роки) : оглядова довідка за матеріалами періодичних видань за 1999–2001 рр. / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; матеріал підгот. Казанцева Н. Ю. – Текст. та граф. дані. – [Харків, 2003]. – Вип. 4. – URL: http://old.region.library.kharkov.ua/lib_druk.php?id=165, вільний (дата звернення: 23.03.2020). – Назва з екрана.

Леся Українка недовго жила в Харкові, але тут її згадують досі [Електронний ресурс] // Центр культури і мистецтва. – Текст. та граф. дані. – URL: <https://www.cultura.kh.ua/uk/component/content/article/2295>, вільний (дата звернення: 23.03.2020). – Назва з екрана.

«Світле безсмертя Лесі Українки: творчість письменниці у різних аспектах» [Електронний ресурс] : сторінка Лесі Українки : [містить вебліографічний список «І квітнуть мрії поетеси»] // Херсонська централізована бібліотечна система [сайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://cls.ks.ua/chitacham/storinka-lesi-ukrainki>, публічний (дата звернення 08.02.2021). – Назва з екрана.

5. Афоризми Лесі Українки

Благословенне слово, що гартує!

Завжди терновий вінець буде кращий, ніж царська корона.

Для гордої і владної душі життя і воля – на горі високій.

Земля не пекло, люди не прокляті, і радощі не гріх, а Божий дар.

Усе відбивається в пісні, як в морі.

Ти мене убити можеш, але жити не примусиш!

Мене любов ненависті навчила.

З рук смерті люди дістають безсмертя.

Хто не був високо, той зроду не збагне, як страшно впасти.

Чесний покриву не потребує.

Немає честі нападати ззаду.

Вода боронить від огню живого, згорілу ж хату дарма поливати.

Сором – хилитися і долі коритися.

Краса – змагання до досконалості.

Тоненька смужка брехню від правди ділить у минулім, а в прийдешньому нема вже й смужки.

Люди й покоління – се тільки кільця в ланцюгу великім всесвітнього життя, а той ланцюг порватися не може.

Не раз, хто забувається про завтра, той має вічність.

Хто зрікся всього, а себе не зрікся, не любить той.

І доки рідний край Єгиптом буде? Коли новий загине Вавилон?

Хто не жив посеред бурі, той ціни не знає силі.

«Божая іскра» – то тяжке прокляття, дикий і лютий пожегар.

Трудно вірить, щоб погану одіж могла носити якась ідея гарна.

Хто на розпутті прожив все життя, не піде ні в рай, ані в пекло.

Врятуєш душу, коли загубиш тіло.

Кров без любові викупить не може.

Хто по неволі согрішив, той чистий.

Будь проклята кров ледача, не за рідний край пролита.

Пекло страшніше горить в нашім краю.

Боги в тім винні, що дали тобі пізнати правду, сили ж не дали, щоб керувати правдою.

Над всіх старшин найстарша правда.

Ту брехню, що справдиться, всі правдою зовуть.

Тільки зрада шлюб християнський розлучити може. А справжній – тільки смерть.

Не єдиним хлібом живе людина, але кожним словом, що з Божих уст виходить.

Хіба крові не варта краса?

Терпіль кайдани – то всесвітський сором, забудь їх, не розбивши, – гірший стид.

Крила знов на волі виростають у соколів приборканих.

Завжди величніша путь на Голгофу, ніж хід тріумфальний.

Геройство мусить мати нагороду, се і Боги, і люди признають.

Не поет, хто забуває про страшні народні рани, щоб собі на вільні руки золоті надіть кайдани!

То не любов, що присяги боїть ся.

Меча важкого рукоять не важча від старої ліри.

Малоросійство – це не політика і навіть не тактика, лише завжди апріорна і тотальна капітуляція.

Для згаслих душ і безкорінних рас однаково ворожі – степ і море.

Язви гоїть вогонь.

Смерть – це велика всесвітня, космічна самота.

На ділі каймося, не на словах.

Що сльози там, де навіть крові мало!

Одвага наша – меч, политий кров'ю.

Сором мовчки гинути й страждати, як маєм у руках хоч заржавілий меч.

Смуток – не робота.

Сум не має дна.

Зброя жде борця.

Коли хто вмів одважно йти на страту, той мусить все одважно зустрічати.

Всі – жінки, коли вони кохають.

Хто любить, той уподобитись може до любого і тілом, і душею.

Як може бути, щоб тіла ходили вкупі, але душі двома шляхами й врозтіч?

Хто визволяє сам, той буде вільний,

Хто визволить кого, в неволю візьме.

Той тільки вільний від громадських пут, кого громада кине геть від себе.

Не поет, у кого думки не літають вільно в світі, а заплутались навіки в золотії тонкі сіті.

При світлі волі всі краї хороші, всі води гідні відбивати небо, усі гаї подібні до Едему!

Права без обов'язків – то сваволя.

Ніхто не має більшої любові, як той, що душу поклада за друзів.

Поетична мова – це найприродніша мова.

Гумор найкраще враження робить при серйозному тоні.

Хай же промінь твоїх думок поміж нами сяє, – «Огню іскра великого» повік не згасає.

Солодка хвала від ворога на полі бою, та не в полоні!

Не в ідеї сила, а в самій крові!

Українська афористика Х-ХХ ст. / під заг. ред. Івана Драча та Володимира Черняка. — Київ : Вид. центр «Просвіта», 2001.

<http://lucl.kiev.ua/index.php/pro-biblioteku-3/doroha-do-lesi>